

Naročnina: doma na skupni naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

„rosiano“ i med tekstom vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p., i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Človeka volimo.

Prišo je čas volitev. Nekaki pravijo, ka naj ne bi šli volit. Mi smo tem odgovorili i odgovorimo, da mo je bogali, če nam dobri stojijo, ka brez volitev nam spravijo vse pravice, štere potrebujemo; če nam terhe znižajo; če nam penez z kas vöspravijo; če nam ceno kmečkih pridelkov zvišajo; če nam zagotovijo, ka de verska slobodčina popolnejša te, če nedemo volit itd. Toda nieden to ne obečao od tistih, ki pravijo, ka ne idite volit. Lejko je takšim nazaj držati si-romaški narod od volitev, ki majo lepe mesečne plače. A narod, ki na sol nema, potrebuje pomoči. Jako resni gospodje od bivše SLS, to je slovenske ljudske stranke kandidirajo zdaj na državnoj listi, ar druge liste po vesti ne morejo sprejeti; jako pošteni i ugledni člani te bivše krščanske stranke pravijo, ka moramo iti na volitve, ovak nemamo prilike, da narodi trpečemi pomagamo. Da je to prava pot, dokaže tudi dejstvo, da se je sam dr. Korošec, bivši predsednik te stranke, pogajao z Jevtičem, kak tudi dr. Gosar i Vesenjaj, vsi bivši ministri SLS. Vse to dokaže, da je pomoč potrebna narodi, ovak ne bi se šli tej gospodje pogajat. Če ne so se ešče dozday pogodili, je ne zrok, da bi mislili, ka se sledkar tudi ne pogodijo. Ja vüpanje, da se po volitvaj pogodijo i pride nekša sprememba vu vladi. A samo pogajanje pa jasno kaže, da Jevtič ne je pekeo i ne te hüdi; da če bi bio, bi se katoličanski duhovniki i možje ne bi z njim niti edno minuto pogajali. Pripomnimo tudi, da je naša bivša stranka ne dovoljena. Zato na stranko nišče ne more glasati. Pač pa lejko glasa na za njega zaneslive lüdi. I mi samo te iščemo. Naš Lendavski srez si je zvolio v osebi gospoda dr. Klara, našega domačina, dobroga praktičnoga katoličanca za kandidata, v koga je položio popuno zavüpanje i bude tudi na njega, na človeka, glasao. Mi smo prečteli dnes tjedan njegov program. Ga v popunosti odobravamo. Mi se njemi zahvalujemo, ka je že izposlavao pomoč za naš od Müre ogrožen kraj v zneski 25 jezero dinarov podpore. Takši človek, ki ne išče poslanstva z netenjom sovraštva, niti v napunjavanjom lastnoga žepa, nego v pomoči za svoje volilce, ki so v potrebini, takši zasluži, da vsaki volilec na njega da svoj glas. Mi gnile strankarske politike ne poznamo. Mi poznamo krščanska djanja v politiki. I takša djanja nam že kaže g. dr. Klar kak kandidat. Zato se vüpamo, da nam je bo ešče v obilnejšoj meri kazao kak poslanec našega sreza.

Vsem tistim, ki na Slovensko Krajino samo te gledajo, gda trbe glase zbirati, jasno povemo, da idemo volit našega krščansko mislečega človeka, dr. Klara. Mi se držimo i se bomo držali načela, ka je ne tisti prvi krščeni, ki je v kakšoj krščanskoj stranki organiziran, nego tisti, ki žive krščansko djansko življenje. Takši, čeravno ne spada k nikšoj stranki, je vreden našega zavüpanja i smo njemi dužni pred vsemi drugimi dati svoje glasove. Ednoga takšega moža vidimo v gospodi dr. Klari. Zato 5. maja dajmo vsi na njega svoje glasove.

Mi smo že večkrat povdarili i tudi zdaj povdarimo, da so Novine niedne stranke list ne. Tudi Jevtičove ne. Mi izdavamo krščanski list, ki se ne veže na niedno stranko, pač pa ravno zato, ar je krščanski list, širimo v njem Kristušove versko-jakostne navuke povsod, v politiki tudi. I ravno tej navuki nam velijo v zdajšnjih razmeraj, gda krščanske stranke nej, gda vodstva nema, gda odgovoren za njo nišče nešče i nemore biti, da ravno zdaj pokažemo pravo pot. I za naš vnogo trpeči narod i kraj je jedi-

na pomoč, če volimo dr. Klara, našega poštenoga moža, ki ma vse sposobnosti v sebi, da bo vršo svoje poslanske dužnosti po božoj voli. Če

Ljubljana tak misli, ka de za njo bolše, če neide volit, je to njeno delo. Za nas je jedini izhod, da se naše obväpne razmere zboljšajo, te, da volimo

Politični pregled.

Jevtičova lista v Sloveniji.

19. aprila predpoldnom je bila v Beogradu pri kasacijskom sodišči potrjena državna kandidatna lista predsednika vlade Bogoljuba Jevtiča. Kak kandidati na toj listi so bili sprejeti za dravsko banovino sledeči: Brežice: Krulej Ernest, posestnik iz Sevnice i dr. Veble Andrej, odvetnik iz Maribora; Gor. Grad: Goričar Matjaš, posestnik iz Mozirja ino Žekelj, posestnik iz Bočne; Dolnja Lendava: dr. Klar Franc, zdravnik iz Döl. Lendave i Hajdinjak Anton, kovač iz Odranec; Konjice: Gaišek Karol, notar in Feručan Franc, posestnik iz Hebenštrajta; Laško: Pleskovič Rudolf, vučiteo iz Trbovelj, Roš Ferdo, posestnik iz Hrastnika i Štruc Jakob, rüdar iz Trbovelj; Ljutomer: Lukačič Avgust, vpokojenec iz Maribora, Rajh Jakob, posestnik iz Ljutomera i Skuhala Franc iz Križevac; Maribor desni breg: Gornjak Vinko, vpokojenec iz Slov. Bistrice, Kirbiš Ivan, posestnik od sv. Marte ino Krejči Anton, posestnik iz Ruš; Maribor levi breg: Janžekovič Ivan, predsednik občine v Košakih, dr. Jančič Ivan, vpokojenec iz Maribora, Ogrinec Rudolf, železniški uradnik iz Pragerskoga i Fras Karol delavec iz Maribora; Murska Sobota: Benko Josip, industrijalec iz Sobote; Prevalje: Doberšek Karol, šol. upraviteo iz Prevalj i ing. Lenarčič Milan iz Ribnice; Ptuj: Brenčič Mihael, gostilničar iz Ptuja i Petovar Lovro, posestnik iz Ivanjkovec; Slovenjgradec: Kopač Leopold, šol. upraviteo iz Slovenjgradca, dr. Novačan Anton, konzul v pokoji i dr. Vošnjak Bogomir, vpokojenec iz Maribora; Celje: Prekoršek Ivan, privatni uradnik iz Celja i Stante Jernej, odvetnik iz Celja; Šmarje: Koman Ludvik, vučiteo iz Ponikve, dr. Mosek Franc, živinozdravnik iz Kozjega pa Zdolšek Anton, posestnik iz Hutinc; Kamnik: Cerar Anton, posestnik iz Kamnika i Kersnik Anton, posestnik z Brda; Kočevje: Arko Ivan, trgovec iz Ribnice, Hočevar Franc, župan iz Vel. Lašč, dr. Lovrenčič Ivan, odvetnik iz Ljubljane i Sajovic Ivan, posestnik iz Kočevja; Kranj: Lončar Ivan, hotelir iz Tržiča i dr. Šemrov Franc, industrijalec iz Kranja; Krško: Horvatič Martin, posestnik iz Krške vasi i Zupančič Franc, inžener iz Ljubljane; Litija: Sajovic Franc, župan iz Litije i Mravlje Milan, geometer iz Ljubljane; Logatec: Dr. Marušič Drago minister; Ljubljana okolica: dr. Marušič Drago i Hočevar Stanko, lekarnar iz Vrhnik; Metlika: Bajuk Martin, posestnik iz Božakova, Makar Dako, posestnik iz Metlike i Malešič Ivan, trgovec iz Metlike; Novo mesto: Bulc Franc, posestnik iz Mirne, Matko Josip, posestnik iz Gornje vasi, Pavlin Josip, inž. iz Ljubljane, dr. Režek Josip, odvetnik iz Novega mesta i Šterbenk Karol, vučiteo iz Novoga mesta; Radovljica: dr. Mohorič Ivan, priv. uradnik iz Ljubljane i Azman Ivan iz Hraš; Črnomelj: dr. Koce, priv. uradnik iz Ljubljane i Lovšin Evgen iz Ljubljane, Ljubljana mesto: dr. Mohorič Ivan, priv. uradnik iz Ljubljane i dr. Fux Riko, uradnik mestne občine ljubljanske.

Vložene so bile tudi sledeče kandidatne liste: Jugoslovanska narodna stranka z nosilcom dr. Hodžerom, državna kandidatna lista dr. Mačka, lista dr. Živka Topaloviča, lista Bože Maksimoviča i tudi lista Ljotičova.

Štere liste so potrjene? Štiri.

I te so: 1) min. predsednika, Jevtiča, 2) dr. Mačkova, 3) Ljotičova i 4) dr. Maksimoviča. Prva lista, to je Jevtičova je tista, na šteroj kandidira dr. Klar, lendavski zdravnik i s šterov so sklepali pogodbe bivši vodilni člani slovenske ljudske stranke i s tem pokazali pot, kama naj idemo. Prečteli smo program dr. Klara i po svojoj düšnoj vesti idemo za njim i glasamo za njega.

O kandidatje v Slov. krajini so sledeči: v lendavskom srezi:

1. na Jevtičovej listi dr. Klar Franc, zdravnik iz Dol. Lendave i Hajdinjak Anton, posestnik i kovač iz Odranec; 2. na Mačekovej listi Dr. Slaviček Mate, odvetnik iz Preloga; 3) na Maksimovičovej listi Petrovič Božidar, ekonom iz Beograda; 4) na Ljotičovej listi Šöner Ferdo, trgovec iz Ljubljane. — V sobočkom srezi: 1. na Jevtičovej listi Benko Josip, industrijalec iz Sobote; 2) na Mačekovej listi Ivo Šarenič, kniževnik iz Zagreba, Alojzij Pavlič, profesor iz Celja, Franc Talanji, posestnik iz Gornje Radgone, Juraj Žnidarič, posestnik iz Strahominca; 3) na Maksimovičovej listi Jovan Petrovič, vpokojenec iz Beograda; 4) na Ljotičovej listi dr. Josip Muster, zdravnik iz Ljubljane.

Dr. Maček ne ide v Beligrad.

Dr. Maček ne bo šo v Beligrad, čeravno se zvolio za poslanca. Tak je razglašeno. On šče s tem pokazati, ka je ne zadovolen s tistim, ka se dela v Belomgradu. Je to pametno? Je pametno, če ma gospodar delavce, i da ne zadovolen ž njimi, je ne de šo gledat, kak delajo. Ravno naopak bi mogo delati. Poleg njih more stati i njim pokazati, kak naj delajo. Narod potrebuje pomoč, ne dobi je pa, ar bo dr. Maček s svojimi poslanci doma sedo. Je vredno zato voliti njegove lüdi samo za to, ka bi tej po peneze hodili v Beligrad za sebe, za pravice svojih volilcov se pa ne bi skrbeli? Bodimo pametni!

Je vse edno. Vse edno pomeni, ne iti po volitvaj v Beligrad, ali pa ne voliti. Da če ne volimo, tudi nemamo zastopstva v parlamentu. Pomagajmo si, i Bog nam bo tudi pomagao.

Zakaj je ne šo dr. Korošec z dr. Mačkom vküp?

Tak vnogi pitajo. Glavni zrok je, ar je Mačkova stranka duga leta bila v parlamentu brez vsega programa, niedne miši i podgani ne zgrabila, kak obečavle, ka je bo zdaj lovila, nego celo je razplodila miši i podgani po državi toj na škodo. Dr. Korošec tudi ne more iti vküp z ljudmi, ki zaničavajo vero, živijo v divjem zakoni i se kak posvečeni kat. duhovniki ženijo. Poznamo mi te ftičke iz Radičove stranke, štero vodi zdaj dr. Maček.

Što je namestnik na listi dr. Mačka v lendavskom srezi?

Bivši poslanec SLS. v sobočkom srezi, šteri je bio en čas ne zvoljeni, nego imenuvani župan velike občine Lendava, g. Šiftar Geza. Nas ne zanima, koga si zvolio dr. Maček za kandidata, ali namestnika, mam pa pravico povedati, da človeka, pri šterom se je na občini zgodila takša pomota, ka je z blagajne zmenkalo okroglo 16 jezero dinarov, da takšega človeka ne vidimo radi kak namestnika, še menje pa kak kandidata. G. Šiftar je najpre dobo pismeno izjavo od dr. Slavičeka, ki kandidira v Prelogi i Lendavi, da če v obema mestoma zmaga, odstopi

svoje mesto v Lendavi g. Šiftari. Mi nikak ne bi radi vidili človeka za poslanca, pri šterom se večkrat penez zgübi, ar ne bi meli sigurnosti, ka naših pravic tudi ne bi zgübo v parlamentu.

Francoska. Časopisi poročajo, ka bo potüvao zvünešnji minister Laval v Moskvo, a na povratki pa obišče tudi Varšavo (Polsko). To potüvanje držijo novine za velko pridobitev v zdajšnjoj politiki. Francija najpre šče zvezati z Rusijov vojaško pogodbo i s tem prisiliti Nemčijo, ka zmenša svoje oborožüvanje. Kakši uspeh bo melo to potüvanje, bomo že vidili.

Avstrija. Vnogo se guči i piše od vpeljanja splošne vojaške dužnosti. Namestnik zveznoga kancelara knez Starhemberg je izjavo, da nazlük vpeljanji vojaške dužnosti, ostanejo ešče nadale razne na pol vojaške organizacije. — Dunajsko domobranstvo je v zadnjih dnevaj prvokrat po svetovnoj bojni obdržalo vojaške vaje i to v dunajskoj šumi (Wiener Wald). Tem vajam je sodelüvao med drugimi tudi ameriški vojaški poslanik.

Nemčija. Pod orožje je pozvanih po zakoni od splošne vojaške dužnosti 750 jezero lüdi. K tomi številu so ne prišteti oni, šteri slüžijo pri drugih na pol vojaških organizacijah.

Španija. Celoküpna vlada je odstopila, šteroj je načelüvao Lerouks i to zavolo toga, ar je jako ostro nastopala proti voditelom zadnje neuspele državlanske revolucije. Bila je sestavljena nova vlada, v šteroj pa nega nam že poznanoga odličnoga katoličanskoga moža Gil Roblesa. Kak se vidi, bodo tudi tü v kratkom volitve.

Irska. Irska vlada je dobila službeni poziv angleške vlade za sodelüvanje na proslavi 25 letnice vladanja Nj. Vel. angleškoga krala Jürija V. v Londoni. Ali ministrski predsednik irskoga parlamenta de Valera je izjavo, ka šče Irska kak Slobodna država sodelüvati na toj proslavi samo po svojem zastopniki, irskim visikim komisarom v Londoni. Od toga sklepa so obvestili angleškoga ministerskoga predsednika Mac Donalda.

Albanija. Vlnda je štela odpraviti katoličanske šole, ali nazadnje je prišlo do sporazumlenja med Vatikanom i albanskov vladov i tak je samouprava albanskih kat. šol ostala nedoteknjena.

Kitajska. Vlnda je začnola proti komunistom najodločnejšo borbo. Komunisti nastoplejo v oboroženih četaj. Istočasno je vlada sklenola vnogo dobrih zakonov, s šterimi šče povzdignoti obväpno stanje lüdi. Takši zakoni so najpre najbolše vrstvo proti komunistom.

Ka pravite g. urednik?

Pred par leti so se ustanovila pri nas vsakovrstna društva. A prišeo je čas, da so vsa društva občütla nekši vdarec; na ništarna je spadno celo že smrti sen. Šče edno društvo jeste, štero je šče nej občütilo nikšega vdarca. Ne vemo pa, gda je je što nastavo, a konec bi njemi strašno potreben bio. To je društvo „ponočnjakov“, štero ma v vsakoj vesi lepo število članov, ki vsaki večer po vesi tüljo i trobijo pa poštene lüdi z spanja büdijo. Nekaj bi že dobro bilo napraviti proti tomi družtvi, ar de počasi preveč močno i de cele vesi strahüvalo. Če dobrodelna društva ne živejo, potom „slabodelna“ šče bole nemajo juša do življenja. Ka pravite g. urednik na to?

NEDELA.

Bela nedela.

Za osem dni je Jezus notri stopo pri zakljenjenih dveraj i njim pravo: Mir vam bodi, aleluja, aleluja.

V. Ostani znami, Gospod, aleluja.

O. Ar se večeri, aleluja.

Molimo. Daj, vsemogočni Bog, da bomo vüzemske svetke, ki smo jih dokončali, po tvojoj milosti tūdi nadalje z lepim življenjem slavili. Po Gospodi našem . . .

O. Amen.

Evang. sv. Janoša vu XX. táli.

Vu onom vremeni: Gda bi večer bio tisti dēn, prvi sobote i dveri bi bile zaprete, gde so bili vučenicke vkūpspravleni zavolo straha židovskoga, prišao je Jezus i stano je na sredi i veli njim: mer vam bodi. Igda bi to pravo, pokazao je njim roke i rebro. Radūvali so se zato vučenicke, ka so vidili Gospodna. Pravo je zato njim pali: mer vam bodi. Kak je menē poslao Oča, i jas pošilam vas. Eta gda bi velo i pitno je na njē i veli njim: vzemte Dūhá svētoga, šterim odpustite grehe, odpūščajo se njim: i šterim je zadržite, zadržani so. Tomāž pa eden z ti dvanājšet, ki se zove Dvojnīk, ne je bio z njimi, gda je prišao Jezus. Pravili so zato njemi drugi vučenicke: vidili smo Gospoda. On je pa velo njim: či ne bom vido v njegovih rokaj cvekov prebodjenjā i ne pūstim prsta mojega vu mesto cvekov i ne pūstim roke moje vu rebro njegovo: ne bom verva. I po osmom dnēvi so pali bili vučenicke njegovih notri i Tomāž ž njimi. Prišao je Jezus zapretimi dverami i stano je na sredi i pravo je: mer vam bodi. Potomtoga veli Tomāži: notri pūsti prst tvoj esi i gledaj rokē moje; i nesi se roko tvojo i pūsti jo vu rebro mojo i ne boj neveren, nego veren. Odgovoro je Tomāž i pravo je njemi: Gospod moj i Bog moj. Velo je njemi Jezus: ka si vido menē Tomāž, verva si: blaženi, ki so ne vidili i vervali so. Vnoga je ešče i druga znamenja včino Jezus nazoči svojih vučenicov, štera so ne popisana vu eti knjigaj. Eta so pa pisana, naj verjete; ka je Jezus Kristus Sin Boži: i naj verva joči žitek mate vu njegovom imeni.

Berilo iz pisma sv. apoštola Janoša (1. Jan. 5, 4—10). Prelūbi! Vse, ka je rojeno iz Boga, premaga svet. I to je zmaga, ki premaga svet: naša vera. Što pa premaga svet, če ne tisti, ki verje, da je Jezus Sin boži? Te je, ki je prišeo z vodov i krvjov. I Dūh je, ki svedoči, ar Dūh je istina. Zakaj trije so, ki svedočijo v nebesaj: Oča, Reč i Sveti Dūh; i tej trije so edno. I trije so, ki svedočijo na zemli: Dūh i voda i krv; i tej trije so edno. Če sprejemamo že človeško svedočanstvo, je bože svedočanstvo vekše; ar bože svedočanstvo je v tom, da je svedočo od svojega Sina. Što verje v božega Sina, ma svedočanstvo v sebi.

Čujete, ka pravi berilo? Od zmage guči. Zmaga se pa lahko dosegne samo v boji. Sv. apoštol ne misli na krvavi boj i krvavo zmago, nego na boj med svetom i Bogom, med kraljestvom hūdoga dūha i božim kraljestvom. Te boj se vrši ne vōni na frontaj, v strelnih jarkaj, nego v dūšaj, da dūše ostanajo bože zdaj i na veke, ali jih pa hūdi dūh zapela i jih pogūbi na veke.

Te boj se vrši že od začetka sveta i se bo vršo do konca sveta. Že prve dūše je napadno skušnjavec v raji i jo zaistino tūdi zapelao. Ali Bog je tevi dūši strgao nazaj iz škramplov hūdoga dūha. I tak se te boj ponavlja pri vsakšem človeki, šteri pride v leta spoznanja. Žrtve toga boja so naše dūše, je naša večnost. Dūša, štera v tom boji spadne i ne stane, je vekomaj zgūblena. Da se to ne zgodi, da nas svet, hūdi dūh ne premaga, nam sv. Janoš pokaže na vojskovodjo, šteri je svet i kraljestvo hūdoga dūha premagao. Te vojskovodja je Jezus Kristus, na križ prebiti ali od mrtvih vstali. Premagao je smrt, ki se bo z nami šče nadalje borila i nas kosila ali pokosila nas ne bo, če stopimo pod Jezusovo zastavo i se ž njim bojūjemo. Njega premagati nišče ne more. Što je ž njim, je tūdi nepremagljivi. I samo te, šteri verje v Jezusa, je nepremagljivi: „Što pa premaga svet, če ne tisti, šteri verje, da je Jezus Sin boži?“

Mi vsi ščemo biti zmagovalci nad svetom. Kratka bojna je na tom sveti. Potom na pride odlikūvanje za tiste, šteri so se junaško borili pod Jezusovov zastavov. Pa to odlikūvanje — nebesko korono, vsi zadobimo, če bomo vervali i po veri živeli.

Shodi dr. Klara.

Dr. Klar, naš kandidat obišeče vsako občino našega sreza i se predstavi vsem volilcom. Na vüzemski ponedek je meo jako lepo obiskaniva shoda v Renkovcih i Tūrnišči. Med njegovimi punoštevili poslušalci smo vidili tūdi g. dekana Jeriča. V tork je obiskao tri Bistrice. Povsod so ga sprejeli z najveškim poštvānjom i poslušali njegove mirne reči, štere nikoga ne žalijo, nego ščejo samo dobro našemi ljudstvi i sejajo v njegova srca vūpanje na bolšo bodočnost.

V sredo je obiskao beltinsko faro, v četrtak Odrance, Črensovce, Žižki i Trnje. V nedelo je spravišče v Bogojini, v rojstnoj fari gospoda kandidata. Zadnji, prišestni tjedan pa obišeče g. dr. Klar vse ostale občine, štere te tjedan ne mogeo.

Zapleteni štrki.

Za štrke zovejo vekše dijake, šteri obiskavlejo vsevučilišče, ali univerzo. Nešterno teh štrkov se je zaplelo v mreže. Te mreže so tak zvana abstinencia. Tej štrki hodijo okoli i lūdi napelavajo, naj ne idejo volit. Prle so se tej štrki drli, ka zakaj se ne šlo volit pred štirami letami, zdaj se pa pali zderajo: ne iditē volit. Mi tem štrkam povemo sledeče. Vaša prva dužnost je včiti se i brūsiti svoj značaj, ka te ednok meli zadosta zmožnosti i tūdi poštenosti, ar oboje je neobhodno potrebno za delo med ljudstvom. Prle ste vsikdar kričali, ka se domačini zapostavljajo, ka se nišče ne briga za naš kraj, ka se nam gimnazija ne spopolni itd. Zdaj, gda mate domačina, pošternjaka pred sebov, na šteroga samo z najveškim poštvānjom morete gledati, kak vernoga, značajnoga kršćanskoga moža, ki odprto srce nosi do svojega ljudstva i tūdi do vseh vaših žel i potreb, zdaj te te proti njemi kričali? Te proti njemi brsali i agitirali? Njega toti ne poderete, sebe pa gotovo podžagate pred našim narodom, šteromi ste nesrečo želeli, gda je bio v najvešoj stiski.

„Šolski stolci . . .“

II.

Sestrična mi je pisala:

„Dragi Tinček, pri nas so razpisali mesto drugoga vučitelja. Vsi bi radi vidli, če prosiš za to mesto. Izvolitev je zagvišna, ar je većina kotrig šolskoga stolca iz naše žlahte.“

„Hvala dobromi Bogi!“ sem si mislo, samo da se rešim blatne zartne vēsi, v šteroj sem odrezan od lūdi i sveta samevao že duga leta. Oblečem, kak je že to navada, to najlepšo obleko; veški brivec se je celo vōro mučo, ka mi je postavio obraz i glavo v najlepše stanje . . . in sem s prvim vlakom odpotūvao v vēs, v šteroj je bilo razpisano prazno vučiteljsko mesto i ge so kralūvali sorodniki moje sestrične.

Rodbina me je lepo sprejela, bogato pogostila. Meli smo iz kūrēčega mesa skuhanu župo z rezanci, paradajsovo omako s praženimi krumpli, pohane piceke s šalatom i makove povitice. Za dobro vino je skrbo gospodar, za ešče bolše cigare pa moja malenkost. Od dvanajstih do treh smo sedeli pri stoli. Začetkoma smo lepo i pametno gučali, sledi, kda je vino segrevalo misli i srce, smo bili menje pametni, pa tem bole navdūšeni. To se pravi, ka je šlo vse po najbolšoj

Kelko volilcov majo naše občine v lendavskom srezi.

Beltinci	1542
Bogojina	802
Črensovci	1224
Dobrovnik	938
Gaberje	1009
Genterovci	558
Lendava	920
Odranci	984
Orešje	887
Polana	573
Turnišče	1010

Skūpno 10448

Ne jih doma okoli 1500—2000, zato jih ostane za volitev okoli 8500—9000.

Opozorilo.

Kak čūjemo, toži nekši rafunkerar već kak 150 lūdi. Tisti, šteri so toženi, se branijo edni s tem, da je te rafunkerar nej telkokrat zmetao, kak pravi, drugi, ka računa već, kak njemi po tarifi ide, drugi pali, ka so njemi že plačali. Malo pa jih je, šteri morejo to, s kem se branijo, tūdi dokazati, ka je istina. Birovija nemre inači, kak da verje tomi, ka ma rafunkerar napisano v svojih knjigaj. Pri većih je bilo ugotovleno, ka je rafunkerar prav računao i da so dužnicje tarife ne prav razmili. Če bi znali pred tožbov, kelko majo plačati, bi se ne pūstili tožiti, nego bi prle plačali. Tak pa morejo zdaj plačati ešče stroške. Ka ne bo već takšega nereda, ka sami nete znali, kelko ste dužni, Vam damo tanač, ka si odsehmao točno gor spišete, kelko rafunkerar zasluži. Vsaokrat, gda pride rafunkerar k vam, si pūstite od njega potrditi, ka je bio pri vas i zahtevlitate, da zapiše kelko računa. Či mislite, da je preveč, včasik pitajte na občini, kelko ma pravičo računati, ka se račun včasi spravi vred, ar je, kda mine već mesečov, dosta žmetnej račune kontrolirati. Gda kaj plačate, pūstite si vse potrditi. Tak bodete vsaki čas znali, kelko ste dužni i bodete mogli, če bo vas što za već tožo, dokazati na sodniji, ka njemi telko ne ide.

Strašen potres na Formosi.

Formosa je krasen i bogat otok, šteroga so po sili vzeli v rusko-japonskoj bojni Japonci Kitajcom. Šte pet milijon lūdi, Kitajce, domačine i nekaj Japoncov. Na sam Vüzem je tū

poti, pokač se je ne oglašila sestrična i predlagala, ka je skrajni čas, obiskati moramo vse kotrige slavnoga šolskoga stolca. Rad sem privolo, ar vino je bilo težko, navdūšenje velko i moj vsikdar slab žalodec se je močno pritožavao, glej, dečko, dnēs si pa palik prestopo kršćansko mero.

„Pri šterom gospodi bi pa začnoli z obiski?“ je bilo pitanje, štero je dalo domačim ne malo skrbi, ar so znali, ka je kmečka aristokracija... občūtliva, ka je tam ne napisano, ali itak vsem znano, šteri je te prvi, šteri je drugi v vesi i šteri ne sme biti razžaljen, če dobi te zadnji obisk. Sestrična je predlagala, naj se prvič oglašimo pri oskrbniki šolskoga stolca, ar on je prej najbolje vplivna oseba. Stric je inači mislo. Predsednik je glava, njega moremo obiskati prvič, ostale kotrige šolskoga stolca naj potem pridejo na vrsto. Skoro bi se skregale od vina razgrete domače glave, če ne bi segevo vmes sam i povedao odločno: pri upraviteli začnemo. „Pred kratkim sem tūdi mislo prositi za vučiteljsko mesto.“ sem včio svoje, „pa sem vse pokvaro samo začo, ar sem pozabo prvič obiskati upravitela šole.“

Priznali so mi, ka če že ne bo hašnilo, škodilo tūdi ne, tak sva se teda odpravila s sestričinov k gospodi upraviteli.

Tūdi tam so me lepo sprijeli. Gospod, stari, boječ možak, se je s

divjao strašen potres, šteri je vmoro 4500 lūdi, rano pa okoli deset jezer. Hiš je ščista porūšenih 18 jezer, na pol podrtih pa 30 jezera. Škoda se ceni na 10 milijon lejov. Poleg potresa so veliki kvar napravili tūdi ognji, zdaj pa preti nesrečnomi kraji ešče povoden. Med vsemi prizori je najbolje genlivi bio te, gda je jokalo na stotine male dece raztepane po cesti, štera se je zgūbila od starišov. Japonska vlada z hitrostjov skrbi za ponesrečence.

Smrtne obsodbe v Grčiji.

Preki sod je sodo štiri bivše predsednike vlade: Venizelosa, Papanastaziuja, Kafandarisa i Sofulisa. Poleg teh so sojeni tūdi predsednik senata Gonatas i vnogi bivši ministri, narodni poslanci i novinari.

Na smrt je osodo vojni sod generale Papulosa, Agnostopulosa, Kimisia, Kamenosa i dvanajset višjih oficero. Na Grčkom, kak se vidi, je jako nevarno v politiko se mešati. Bolše je njive obdelavati i krave pasti.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Črensovsko senje bo 13. maja.

Tak je dovalo g. ban na prošnju predsednika občine. 6 maja so krčme zaprete, zato se je prestavilo senje.

Izseljenikom. Ki se izselijo iz naše države, morejo pokazati na izseljeniškom komisariatu v Zagrebi potrdilo, ka majo službo ali vrednost, s koj lejko živejo v tistoj zemli, kama se izselijo. Če nemajo toga potrdila, se ne morejo izseliti. Ne tiče se pa te prepis romarov, ki pridejo na euharistični kongres v Ljubljano, če ovak majo vredni potne liste i če v določonom časi se nazajpovrnejo. V Canada se v ednom leti morajo nazaj povrniti.

Črensovci. Prosvetno društvo je na vüzemski ponedek ponovilo lepo igro „Mlinarjev Janez“. Poslušalcov je bilo prec. Člani prosvetnoga društvo so pa jako zamerili, ka je igralcov cela čupora šla po igri v krčmo i tam preglasna bila. Lejko bi si v Našem Domi privoščili nedužno veselje. Na to naj se pazi drugoč.

Lendava. V soboto 27. aprila nastopi pri nas črensovsko prosvetno društvo z igrov „Mlinarjev Janez“. Vūpamo se, da bomo z nastopom zadovolni.

Lendavska spraznjena fara dobila svojega dūhovnoga pastira. Višešnja cerkvena oblast je lendavsko fari podelila preč. g. Bakan Štefani, dozđajšnjemi lendavskomi farnomi oskrbniki. Novi g. plebanoš bodo 1.

svojov velikanskov pipov pokvarjao, kda sva potrkala na dveri; gospa upravitelova pa je štrikala pri odprtom okni. Oba sta mi prišla lepo naproti, mi segla v roko, me premerila z radovednimi očmi od pete do glave. Gospa mi je ponūdila stolec, sestrični pa naročila, naj ide telko časa v sosedno sobo k gospodični Ankici, dokeč si mi pogučimo zavolo prišestnosti . . .

„Hm, vi bi prišli k nam za drugoga vučitelja?“ me je pitao stari gospod, skrit za goste oblake dima.

„Rad bi prišeo. Bio bi med svojimi.“

Gospa je nadalūvala:

„Ste bližnji sorodnik gospodične Micike?“

Mislila je na moju sestrično.

„Da, gospa Micika je moja sestrična.“

„Fest dekla je“, je dostavila gospa nekam zategnjeno i mi je ostro pogledala v oči.

Stari upravitelo je s šalov obrno razgovor v novo smer:

„Ne boj se, mama, ne bo bežao k zdavanji ž njov, s sestričinov.“

„To pač ne. Ve ma zaročnika.“

Tak smo srečno zvalili prvi kamen s poti, štera bi naj vodila do vučiteljskoga mesta.

Potem je prišeo drugi kamen, gospodična, upravitelova Ankica.

maja vpelani v svojo novo faro. Želimo njim na težavnoj, velikoj fari dosta božega blagoslova i prosimo vse njihove vnoge poštuvalce i njihovo bivšo duhovno deco, ki so jako dosta dobroga dobili od njih za svoje duše, naj molijo za njih večkrat, posebno pa te den. Obred vpelavanja zvršijo preč. g. dekan Jerič Ivan.

Turnišče. Na Vüzemski ponedlek smo poleg lepoga shoda g. dr. Klara meli tudi drugi obisk. Obiskali sta nas dve gorečivi Marijinivi častilci iz Črensovske fare, Čurič Treza i Tkalec Bara z Trnja, da tu pridobita z našim širitelom nove naročnike za lepo glasilo Marijine slave, „Marijin List“. I z Marijinov pomočjov sta pridobile 23 novih naročnikov.

Nedelica. Dva vrliva tretjerednika, Fratar Štefan i Horvat Anton iz Žižkov sta nas obiskala na Vüzemski ponedlek i sta z našima širiteloma pridobila za Novine deset novih naročnikov, za Mar. List pa ednoga. Jako dobro delo je širiti naš dober kršćanski tisk. Bog bo plačnik tistim, ki se trudijo za njega.

Čestitka g. dr. Klari. Kak je prečteo g. dr. Kelenc Tomaž, ravni-teo Martinišča v Soboti, program g. dr. Klara v Novinaj, je tomi poslao prav srčno čestitko. Ki na srci nosi blaženost siromaškoga naroda, nači napraviti ne more, kak da se veseli takšemi kandidati, kak je g. dr. Klar.

Lendava. Na Jürjovo je svetio en deo naše fare i to občini Banuta i Mostje. Tive občini že duga leta svetita te den po oblubi, ka sta rešeni- nivi nesreč. Slovesno sv. mešo so slüžili Banučanom i Mostjanom g. kaplan Halas, predgali so njim pa urednik naših Novin.

Lendava. Na Vüzemski ponedlek večer je gasilsko društvo v Lendavi priredilo glasbeni koncert. Nastopilo je 12 mužikašov pod vodstvom mladoga gospoda Vilka Bačića. Program koncerta je bio vsem po voli. Vse točke so jako dobro rešili. Posebno Zagrebčan g. Dobronji Ludvig, ki obiskavle glasbeno akademijo, je vse navzoče navdušio s svojim solojigranjem. Kaj takšega šče Lendava vendar ne čüla. Dvorana v hoteli Krona je bila nabito puna.

Lepo število nas je. Vüzemska številka Novin se je jako dopadnola. Kak ne bi, ve je 25 sinov Slov. kra- jine razlejalo v njih svoje lübeče srce. Pa Novin ne bi lübili?!

Črensovci. Odbor za zidanje „Dom sv. Franciška“ je razdelo 347 siromakom črensovske fare meso i krüh za vüzemske svetke.

Gibanje naročnike Novin me- seca aprila. Narastle so Novine za komadov: 8 v Franciji, 1 v Medji- murji, 5 v Sloveniji, 1 v Kobilji, 1 na Sr. Bistrici, 2 v Trnji, 2 v Turnišči, 1 pod Lipov, 10 v Nedelici, 1 v Brezovici,

2 v Kuzdobljanji, 1 v Borejcih, 1 v Srbiji, 1 v Črensovcih, 1 na Hrvatskom. Sküpno za 36 komadov. — Odpovedane so: 2 v Črensovcih, 2 na G. Bistrici, 1 v Krogi, 1 v Satahovcih. Čisti narastek 30 komadov. — Uprava.

Zahvala. Vsem, ki so nam vüzemske pozdrave poslali, se toplo zahvaljujemo. Uredništvo i uprava Novin.

Grad. Močno gibanje je nastanolo, da bi prišli do primernoga društvenoga doma. V te namen je bilo pozvano spravišče, štero je vodo dr. Lukman zdravnik. V svojem govori je povdaro potrebo društvenoga prostora i če Bog da, do jeseni bomo meli že svoj kotiček. Edno je samo potrebno najmre to, da se bo v tom domi delalo po navukaj božih i nikdar proti njim, da nam bo dom odpirao za prosvetov pot do razumnijšega i tudi vsikdar poštenijšega življenja.

Lendava. Naš g. plivanoš preč. g. Bakan Štefan so odišli na duhovne vaje v Ljubljano, da se pripravijo za duhovni sprejem lendavske fare.

Bogojina. V preminočih dnevaj so neznani vlomilci gor strgali kleti i pivnice pri večih hižaj. Ar ne so najšli zaželenoga pila, so od čemerov trli peči. To se je ponavljalo par noči. — Volilno gibanje se je v zadnjih dnevaj tudi poživilo. Okoli hodijo nikši kandidatje, ki nam pa nikaj novoga ne povejo; kak smo zvedeli, spadajo k narodnoj listi. Hvalijo se tej kandidatje, ka do vsi nje volili i ka oni samo lüdem razlagajo zdajšnju politiko. Mi Bogojančarje pa povemo tem gospodom, ka smo ne potrebni njüvoga tumačenja, ka smo sami telko čedni, ka znamo, koga mo volili. Naš kandidat je i bo tudi poslanec naš prilübleni g. dr. Klar, šteri je sprijao kandidaturu samo iz lübenosti do svojega naroda. — Obiskao nas je tudi g. ban. Bio je jako lepo sprejeti. Prav lepo so ga pozdravili poleg g. predsednika občine i g. šol. upravitela naš g. plebanoš, šteri so prosili g. bana za podporo, da se kemprle dogradi naša nova cerkev. G. ban se je vsem jako zahvalo, pogledno si je cerkev i prosvetni dom i oblübo, ka kelko bo mogoče, bo pomagao i se tak poslovo od nas.

Žižki. Pri Zelkovej dovici so neznani uzmoviči z kelecimi rokami odnesli kukorico. Trbelo je pač penoze za vüzemski ponedlek.

Strehovci. V naših vrhaj so vsikdar žedni tolvajje deset pivnic gorvtrgnoli i vino spokradnoli.

Trnje. Psa Bedrnjak Ivana je nikar v bedro strelo po noči, da je stvar mogla prejtii. Pes je brano hišo, zato so ga pa tolvajje s sveta spravili.

Prvo gostovanje Glasbene Matice v Soboti. Naše cenjene čtevce opominamo na izredni muzikalni dogodek, šteroga nam bo nüdilo gostovanje Glasbene Matice Ljubljanske

v soboto, dne 27. t. m. ob 20 vöri večer v Sokolskom domi v Soboti. Prvikrat bomo meli priliko čüti v Soboti tak številni i odlični orkester, ki šte prek 30 članov Orkestralnoga društva i konservatorija v Ljubljani pod taktirkov znanoga komponista ino dirigenta prof. L. Škerjanca. Kak solista nastopita s sprevaianjom orkestra naš slavni operni basist g. Julij Betetto, član ljubljanske opere i direktor drž. konservatorija v Ljubljani, dugoletni član dunajske dvorne opere i drž. opere v Müncheni itd., poleg njega pa naš prilübleni violinski virtuoz prof. Karlo Rupel. Spored koncerta je skrbno izbran i obsega po največ slovanske skladatele. G. Julij Betetto spevle pesmi Lajovica, Škerjanca in Adamiča, g. prof. Karlo Rupel pa igra violinske skladbe Svendsena, Dvoráka i Saint-Saensa. Drüge točke, štere je sküpno 10, izvaja orkester sam. Predprodaja vstopnic je prevzela trgovina g. Izidor Hahna v Soboti. Vabimo vso muzikalno publiko, da obišče te koncert, ve mamo redko priliko poslušati doma tak umetniško dovršen koncert.

Drügi den se vrši isti koncert v Ljutomeri ob frtao na 4 vöri popoldnev i v dvorani Sokola z istim sporedom.

„Hito, hitro čas beži“. . . Za romanje na Trsat, združeno z brezplačnim izletom z ladjov po morji na otok Krk, v dneih 18. in 19. maja, se trebe taki prijavitii i plačati do 1. maja konči romarsko vozovnico pa do 10. maja. Podrobna pojasnila dobi vsaki zabada v romarskom listi, če sporoči svoj naslov upravi lista „Po božjem svetu“, Ljubljana, Vrazov trg 4.

Večernice.

Nekdo, ki je imel ranjeno grlo, je pripovedoval:

Bila je prva nedelja v mesecu. „Buccinate in neomenia tuba“, trobite na trobento, ki znani novi mesec. Sončni, pomladni popoldan je bil; tički so se tu in tam že oglašali, v njih melodiji je odmeval topli jug.

Ako se je ustavilo na čudoviti cerkvi: nje podoba — kakor goloba, ki hoče razprostreti krila. Korak se je napotil vanjo. Skoraj polna pestre množice je bila.

Obstal sem pri vratih, kakor grešni cestinar, popotnik. Pogled je pritegnil oltar: rumeno je žarel v siju sveč, vse so bile prižgane, v sredini so se dvigale, s plameni so švigale proti monštranci, proti koncu kakor dvignjene roke: kakor na sredi dlani bela hostija leži. . . Za oltarjem, na steni, še više kipi podoba Marije, Matere z milostnim plaščem: vso ožarjajo električne luči: bele, rdeče, zlate in modre kakor nebo, podnožje temno razsvetljujejo vijolične, kakor duše spokornice. . .

lake rodi, oblaki se gostijo v velki kamen, prek šteroga vodi pot do vüčitelškoga mesta.

„Ne zameri Martin“, je proso oprošćenje stric, „smo malo zamüdili. Znaš, kak je pri našem upraviteli, če gospa ne drži zadosta močno klüče od kleti.“

Gospod Martin je kimao, kadio iz svoje nedelske pipe i samo gledao.

Sestrična je nadalüvala:

„Žmetno se reši gost našega školnika, če gospa ne šte, kelko litrov so še prinesli iz kleti.“

Gospod Martin je prikimao:

„Ne pozna mere pri pijači, naš stari školnik že ne.“

Čüto sem, da je na meni vrsta, vsi trije so čakali, naj tudi jaz zinem.

„Ne vem, zakaj je prosila gospa školnikova, da bi bilo nevarno i nedostojno, če me mož sprevaia do hiže poštüvanoga gospoda oskrbnika.“

Stric me je včio:

„Nevarno bi bilo, ar pijan človek v kmici spadne.“

„I nedostojno je iti na obisk, če je što pijan“, je zaklüčo miselno vrsto gospod Martin. Zdigno je puno flašo, natočo tudi meni, ali prestrašeno sem spoznao, ka te gib roke ne kazao nikaj prijznoga.

Nov, lepši venec pletejo, živ „rožni venec“ moli cela cerkev. Vodi mašnik spred oltarja, njemu odgovarjata dva zbora: eden moški, drugi ženski.

Najlepša cvetka je pač „Oče naš“, Bog, ki naj nas reši hudega — sata-na: dva konca, dve najsilnejši nasprotji stojita na trdno določenem mestu kakor dve skali. . . Med njima kipi življenje sveta in ljudi, kakor morje časa, dokler ne okameni v večnosti. — Zato ovija Gospodovo molitev najsilnejša beseda, pesem.

„...naša ljubljena Gospa, Jezusovega Srca“...

Tam drži mati v naročju svoje dete, tam pred obhajilno mizo z njim stoji, kodrasti lasje mu valove, nemirne rokice so iztrgale rožni venec materi: zdaj obračajo svetinjico: na eni strani Marija ponuja škapulir, na drugi Jezus kaže odprto Srce...

Litanije Srca Jezusovega so se začele. Njih vročina udarja na ledena srca, tali in ogreva, lica rdeči spomin na mnoge grehe...

„Özri se slednjič z očmi usmiljenja na sinove onega rodu, ki je bil tako dolgo izvoljeni narod; in kri, ki je bila nekad nanje klicana, naj sedaj tudi nanje pride kot vir rešenja in življenja.“

Ta dostavek je star le nekoliko let. Duhovni pogled splava v svet: povsod najdeš Žida, povsod zadovoljnega v bogastvu tega sveta, polnega vseh, tudi najnovijših pridobitev. Pogled obstane v Rusiji, uho prisluhne bogokletju: „Proti Bogu!“ Srce vzdrhti v molitvi k sveticu Terezija Deteta Jezusa, ki je v svojem življenju toliko trpela, da vsega ne upajo objaviti. . .

„O preljubezniva svetnica...“ Trpijo usta, dokler ne zakričijo:

„Odrešenik svetá, reši Rusijo!“

Reši človeštvo, ki je hujše, ker je odpadlo. —

Blagoslov z Najsvetejšim: monštranca je zaplavala tako visoko, kakor najviše pri maši, po spremenjenju, pri povzdigovanju, ljudje pa najbolj sklonjeni, kakor pod najsilnejšim bremenom Križa, v znamenju najsvetlejšega razodetja Tistega, ki biva v nedostopni luči. —

„V imenu Očeta in Sina in svetega Duha“. — Tako bodi.

Tudi orglje so pritrdile, najglasnejši registri so odprti, brnijo ko propeler največjega zrakoplova.

Glasovi zamirajo, sveče ugašajo, električne luči okoli Marije — kakor da jih več ni.

Zadnji odmev zvona je že davno onemel, zadnji človek je že davno iz cerkve šel, le večna luč krvavo gori, sonce pa lije najlepše, večerne žarke skozi okroglo okno pri glavnem oltarju.

Zdaj je še človekov duh zapustil cerkev.

Bila je lepa, skromna, zdrava, vidno pametna. Prijazno mi je segla v roko i meni je nehoteč vujšla pripomba:

„Što bi vörvao, ka imajo v toj zakotnoj občini tak krasno rožico...!“

Gospa je opičila v mene svoje sivkaste oči, čüto sem, ka me naravnost žge te oster, spitavajoči pogled, ali preneseo sem ga, ar je bilo moje začüdenje istinsko, iz srca izvirajoče. Plačilo pa je bilo, ka je gospa odložila štrikanje, pripravila je stol i nam po dvorila z najboljšimi dobrinami domače kamre i kleti. Posadili so me na glavno mesto, na mojoj desnici je cvetela v svojij mladoj lepoti domača hčerka, gospodična Ankica, na stoli so se pa praznile kupice i tanjeri... Lepo je bilo, lüšno je bilo... Dali so mi priliko, ka opišem svoje načrte; domači so namigavali na svoje in sunce je že davno zašlo za goro, kda sem spoznao, ka dnes več ne pojdemo k niti ednomi veljaki. . . Ne moremo. . .

Prijetno družbo je razbio prihod strica, močnoga, robotoga kmečkoga človeka, šteri je istina, sprazno kupico dobroga vina, ali pozabo je ne: zakaj je prišeo.

S starim gospodom upravitelom sva se pobratila, on me je küšno, jaz njega. Bio sem srečen i navdušen, gospod upravitelo ravnok, gospa upravitelova pa je plavalala v oblakih

najlepših senj, — vidla je svojo Ankico v snežno belom obleči pred Gospodovim oltarom i na njej levoj strani mladoga gospodiča. . . Bog si ga zna, če ne — mene.

„Dečko moj, morava k drügam... Sporočili smo, da dnes prideš; predsednik te celi zadvečerek čaka, oskrbnik je meo nujno pot, pa jo je odložo. . . Morava, če me razmiš. . .“

Teško, ali vendar smo se poslovlili od prijaznih gostitelov. Gospa je pozabila moje ime, bio sem njej samo — „moj lübi sinko“; — gospod je silo, naj si vzemem na pot njegovo najlepšo pipo, naj vidijo kmetje, da sva od dnes edna duša i edno telo. Gospod upravitelo bi me rad sprevaiajao do oskrbnikove hiže, ali gospa je to sprevodništvo, kak nedostojno i nevarno prepovedala.

Na desnoj strani me je podpirala sestrična. . . na levoj stric, pa smo prišli do bogate kmečke hiže. Pot je bila vidno duga v kmičnoj noči i morile so me težke misli. Rad bi znao, zakaj je nedostojno i nevarno, če me sprevaiajao v toj vési gospod upravitelo dvorazredne narodne šole?

Oskrbnik, ponosen, odločen kmet me je oblastno sprijeo, mi pokazao mesto pri lepo prestrtom stoli. Malo je gučao, več gledao i če sem samo malo menje „srečen“ i „navdüsen“, bi lejko spoznao, ka to gledanje ob-

„Bog, ve sem tudi jaz pijan...!“

Silo sem domo.

Stric bi rad vido, če nadalüje-

mo obiske. Bojao se je zamere.

Sestrična mi je pripbračala, naj

se mujem v mrzloj vodi.

„Ne, spat idem!“

I pri tom je ostalo.

Drügi den sem odpotüvao s pr-

vim vlakom. Glava mi je bila težka,

šopek cvetlic pa, štere mi je potisnila

v roko sestrična pri slovesi, je raz-

širjazno neverjetno močen düh. Dobro

poznani kraji so leteli mimo odprtoga

okna železnice, jekleno kolesje je dr-

ralo svojo enolično pesem, ali jaz

glüh i slep za vse lepote sveta, sem

vido oskrbnika i slišao samo njegove

mirno izgovorjene reči: „Nedostojno

je iti na obisk, če je človek pijan.“

Doma sem osramočen vrejüvao

spomine toga dneva.

I vložo prošnja?

Ne.

Oskrbnik šole je najmre sporočo

strici: „Naj se ne trüdi mladi gospod.

Eden pijanec v šoli je tudi velko bre-

me, za dva je naša šola preslabo zo-

zidana...“

Proso sem ne, mesta dobo tudi

ne, zamerkao sem si pa navuk, ka je

lejko dobro, če začneš obiske pri

upraviteli, lejko pa tudi slabo.

Meni je škodilo.

Tinček.

Kratke novice.

Strašna smrt pri kopanju stüdenca. V nedelo 14. t. m. predpoldnom, je kopao v Maribori stüdenec delavec Kelnarič. Ar je svet tam po večini samo pesek, je bilo kopanje jako nevarno. To je bilo tüdi usodno za pokojnoga Kelnariča. Gda ga je zasüla zemla (pesek), so včas po njegovom kriki „na pomoč, pomagajte“ bili na kraji nesreče delavci, šteri so tam pomagali i ne dolgo za temi mariborski reševalci (gasilci). Začnoli so z rešavanjom. Ar neso mogli priti po že skopanom stüdenci do ponesrečenca, so začnoli kopati stranske rove. Komaj so prišli v njegovo bližino i komaj so njemi zavarüvali glavo z ednov kištov, ga je zemla vnovič začnola zasipavati. Reševalci so med tem časom napelali v jamo cevi, po šterih so ponesrečenci vodili čisti zrak. Rešavanje se je nadalüvalo celi den i celo noč. Okoli jame je bilo puno ljudi, šteri so čakali, kda pride glas iz jame, ka je nesrečni že rešeni. Štirikrat so ga odkopali i gda so ga šteli potegniti iz jame, je ponesrečeni öbünpo zaječao. Poglednoli so ga i najšli, ka so njemi noge zacementane. V tistom časi najmre, kda se je porüšila zemla, se je porüšo na njega tüdi na friško nanošeni beton, šteri njemi je noge zasipao i kda se je posüšo, nog več neso mogli osloboditi. Začnoli so razbijati te beton, ali pri tom razbijanju se je zemla vnovič sipavala v jamo. Tak je ponesrečenec bio tri dni i dve noči v jami, do kraja pri zavesti. Tü pa tam se je čülo ječanje iz njegovih vüst. Ponesrečenomi so nosili čaj, rum i druge okrepilne pijače; bila sta poleg dva zdravnik pa vseedno njemi neso mogli pomagati. Štrti den zajtra okoli 10 vöre ga je smrt rešila vsega trpljenja. Rešavanje je bilo jako oteškočeno. Kak hitro so ga najmre rešili, tak hitro ga je tüdi zasipalo. Ponesrečenci je svetila med trpljenjom elektrika. Što je kriv smrti ponesrečenca, se ne ve. Reševalci so včinili svojo dužnost. Kak bi ge rešavali kakšega milijonara, to je pitanje, ali če bi znali, ka je notri kakši lonec pun dinarov. Bog zna, ali ga ne bi prle, kak v štiraj dnevaj rešili. Pri vsem tom deli je najmre poleg velka istina i ta je: pokojni Kelnarič je bio samo ubogi, siromaški delavec. Reševalci so včinili vse svoje, kak že odzgora povedano. Vodja mestnoga gradbenoga urada je na svoje stroške vodo vse rešavanje. Javali so se delavci, šteri so brezplačno kopali, ništerni so bili po tri dni i noči v jami, ka so ne spali. Vse to je razburkalo lüdstvo i razburkanje či duže bole raste. Najbole žalostno je to, ka so komaj zdaj začnoli z odločnim delom, da mrtveca spravijo iz stüdenca i to na vsakši način.

Zastopnik sv. oče na polskom euh. kongresi. Sv. oča Papa so imenüvali za svojega poslanca na euh. kongresi polskoga primaša, kardinala Avgusta Hlonda.

Iz Rusije poročajo, ka so v zapadnoj Gruziji v višini 1100 m najšli močne žile kremenjaka i zlata, pač srečna Rusija.

V severnoj Ameriki divjajo strašni viheri. Tak močni, ka nosijo s sebov ogromne množine pesika. Pesik je zakrio sunce, tak ka prebivalci skoro ne opazijo, kda nastopi noč. Vničena so krasna pšenična pola. Motori morejo cele dneve svetiti. Nikšega okna, niti dver nemrejo tak zapreti, ka ne bi pesik i prah prišla v hiše. Pri vsem tom pa je najbolje čüdno to, ka so sohe telegrafske i električne (najmre samo železne) i drot puni elektrike. Če se što dotekne, začüti jaki električni sünek. Resan čüden pojav.

Tovarna Bat'a. V vseh Bat'inih prodajalnicaj je zaposlenij 4500 Jugoslovanov i 15 Čehoslovakov.

Naše šole v Rumuniji. Tü so odprli jugoslovenske lüdske šole v vseh zapadnih delih Transilvanije, v šterih je bar do 30 jugoslovenske školooobvezne dece.

Prepoved egiptovske vlade. Egiptovska vlada je prepovedala egiptovskim delavcom, ka bi šli na delo v afriško Eritrejo, ar ne šče pokvariti

dobrih odnošajov do Abesinije. V Eritrejo je štelo iti prek 4000 delavcov.

Preiskava o marsejskom vmori je zaključena. Razprava se bo vršila v francoskom mesti Aix en Provence, kama so že poslali vse spise. Tüdi morilce vkratkot ta pripelajo.

Najvišiša cerkev na sveti. Ta je stolnica v nemškem varaši Ulm, šteta ma 162 m visiki tören.

Katoličanci na Japonskom. Jih je dozday samo 193.270.

Bruyeres, Francija, 14. IV. 1935.

Miseo . . .

Dragi mi slovenski kraj, v mislih sem pri Tebi zdaj, želem Ti dobro zdaj zato, ar si moj rojstni kraj . . .

Vsi mislimo, ka bi napravili, da bi se nam kaj boukše godilo. Mislimo vno go, a tanačivamo se premalo.

Vsi se staramo, kak nam je božno, nega dobička pač nindri za kmeta. Zakaj ne? Dobro premislimo naše zdajšnje življenje in potem presodimo, zakaj je v istini tak božno.

Najvekša naša slabost je, da smo premalo in slabo oboroženi proti hüdomi dühi, ki s svojov vojskov na zemli bije strašen boj za duše . . .

Za branitev naše večne domovine smo nej zadosta močni, a za živjanje kratkoga zemelskoga življenja, če se po našoj voli nešče delati, gda koli. Pač slabo mislimo od večnosti in smrti . . .

Mi mammo slobodno volo, delamo, ka ščemo, zvolimo si ka nam je vola. Večni sodnik naš bo pitao, kak i koga smo volili, da nas vodi, kajti vodniki so bili vsigdar in bodo, brez njih je življenje teško.

Če bi šteo napisati vse, ka si mislim za tebe, mili moj kraj, bi naše „Novine“ premale bile za vse. Vzemi na znanje iz teh par vrstic, da te ljubim ino ti želem dobro.

Bliža se den, da si bomo sami zvolili vodnike za naš obstoj in dobrobit v življenji. Pregovor pravi: „Desetkrat premisli i ednok včini...“

Vnogo jih je, šteri silijo na vodilna mesta, a deveta jim je briga, kak bodo vodili (največkrat kak drugi ščejo.)

V našoj domovini Jugoslaviji se tüdi bližajo vnoгим vodilna mesta, na šterih bodo zastopali i branili pravice svojega lüdstva na višjem mesti v Belgadi.

Dragi moji, pazimo, komi zavüpamo naš lep slovenski kraj, da ga bude občüvao morebitnih nesreč...

Mamo slobodno volo, zato ne voliti prisilno, liki slobodno in pazljivo i človeka, ki nas bo v istini dobro vodo. Premislimo dobro, kak se godi, gda nas zastopa poslanec, ki se briga za svoj žep, ne pa za tebe dragi kmet. Nevem vam kaj drügo priporočati za volitve kak to, da vsi idete volit i volite listo tistoga kandidata, ki je stopo za kandidata iz lübezni do nas, ar vidi naše trpljenje. Za naš lendavski srez mammo za kandidata g. dr. Klara, banovinskoga zdravnik. Poznam njegovo srce, ne dajte se premotiti od drügh. On ne vzeo mesto poslanstva za sebe, vej je že itak v svojoj službi precü obremenjeni z delom. Mi se njemi smilimo, ar vidi, da se malo skrbi za nas. On edini je vzeo to na svoje rame iz lübezni do nas siromakov, ar je naš.

Jaz njemi želem iz dalne tüjine že naprej öbilno uspeha v toj službi na hasek nas vseh.

Vam pa dragi rojaki zazavam: „Bog Vas živi, Vam pomagaj, da bode te volili to, ke je za nas. Bodite trezni! Na mastne öblübe nikaj ne dajte ar se pä znorite.“

Bodite osvedočeni, da bomo od našega novoga poslanca g. dr. Klara obvarvani velkoga kvara.

Vsem bratovski pozdrav

T. C.

Dijaško polje.

Nikar zvodniki.

Delajo pač, kolikor je v danih razmerah mogoče. Mi gledamo na svoje voditelje ali prezirljivo ali celo enostransko. Zgodi se, da se motimo mi, pa svoje zmote priznati nočemo. Srednješolske kritike in zavesti je še preveč v nas, premalo pa treznega mišljenja. Vzgojitelji bomo in vzgajali bomo pač tako, kakor sami gledamo na vse javno življenje. Zato pazimo, da z destruktivnim (rüšilnim. Vr.) delom ne bomo vzgajali destruktivnih ljudi (pokvarjene. Vr.) Lažje je največja dela drugih razrušiti kot najmanjša zgraditi. Sicer nam še tega ne zamerim. Mladi smo. Čüdno se mi pa zdi, da imamo tako fin čüt za vse napake in nerodnosti naših katoliških voditeljev, tako malo pa nad delom nasprotnikov. Nekam pritajeno se veselimo raznih porazov naših ljudi, ker pač niso po naših teorijah delali, ko so se borili z zvermi. Pred leti mi je nekdo naštel do podrobnosti vse napake in „polomije“ nekega velikega vodilnega Slovenca; delo nasprotnikov pa niti v grobih obrisih ni poznal. Nekateri inteligenti govore javno proti kakemu izrazito katoliškemu voditelju, o delu nasprotnikov pa molčijo. Žalostno je to. Znak nezrelosti in otroštva nas vseh. Razdiralno delo je lahko, delati pozitivno med nasprotniki pa je težko. V časi študiranja bi kar pisali časopise, ustanavljali društva . . . Vse gre kar gladko in brez övir, ker nam ni treba računati z ljudmi. S pomilovanjem gledamo na naše stare „klerikalce“, ki so poleg napak naredili veliko dobrega in pozitivnega; a pozabljamo tako radi, v kakšnih razmerah živijo in kdo jim dela povsod övire. Smo že taki, da mirno prezremo, če tak, ki bi najmanj smel, vodi destruktivne (rüšilne. Vr.) sile, zgražamo se pa nad voditeljem, ki se bori za katoliško stvar in ne dela, kakor bi hoteli mi.“

Ostre, a odkrite besede! Da, če smo res odkriti, priznajmo, da je pri nas tako. Le odkrito recimo: „*nostra culpa, nostra maxima culpa*“ (naš greh, naš preveliki greh. Vr.). In ne vse druge dolžiti!

Da bi se tega vsi zavedali!

Zavedajmo se velike odgovornosti svojih dejanj vedno in povsod. Zavedajmo se, da nam akademikom, inteligenci pripada važna, pogosto naravnost usodna vloga v življenju in usodah narodov, pa tudi celega človeštva. Inteligenca je namreč misleči, življenje nepreglednih množic usmerjajoči del družbe, njen mozek, njen kompas. Predvsem je jasno, da ne sme iti slepo svoje poti skozi življenje ter se mora neprestano orientirati, uravnavati svojo smer po potrebah in po smotih. Njen kompas je njen svetovni nazor. V njem zasidrmo vse njeno delovanje, iz njega vre sok njegovih sadov“, pravi dr. Stelé!

Z omiko, izobrazbo so združene važne dolžnosti ne le do sebe, temveč tüdi do svojega naroda. Dolžnost inteligence je, da se za svoj narod briga in z zgledom in besedo kaže pravo pot.

Le prisluhnimo utripanju željä našega lüdstva! Kako si želi res dobrih, nesebičnih voditeljev. „Narod hoče voditeljev, ki po svojih umskih, srčnih in nraštvenih kakovostih stoji nad njim, nad povprečnostjo. Npopravljiva je škoda, ki jo napravi v narodu voditelj brez nraštvene resnosti, brez prave socialne odgovornosti, zlasti pa, če nima trdnega življenskega nazora in zvestobe do načel, ki jih sicer z besedami proglašja za svojo življensko vodilo“, dravi dr. Ahčin!

In kje bomo črpali moči, da bomo mogli postati res močne, krščanske vodilne osebnosti? V veri, pri Kristusu. Saj pravemu inteligentu ni

vera samo predmet duhovitih razgovorov ali pobožnih navad, marveč življenje v duhu sloge in ljubezni. Spoznali bomo, da bomo zmagovali proti kraljestvu teme predvsem z vitalno silo globokega prepričanja in močjo zgleda požrtvovalnih, idealnih osebnosti, močno zasidranih v Kristusu! Ali bomo kdaj taki?

Zavedajmo se, da smo katoliški akademiki in nosimo odgovornost za bodočnost svojega lüdstva!

Pazimo, da z destruktivnim delom ne bomo vzgajali destruktivnih ljudi!

Spoznajmo, da morajo ideje, ki ščejo živeti, piti kri. Spoznajmo, da „se ideje ocenjujejo in uveljavljajo po idealizmu in po žrtvah glasnikov, voditeljev. Ideja velja toliko in vpliva toliko, kolikor se zanjo žrtvujemo“. (Dr. Grivec).

Glejmo, da ne bomo mesto vodnikov narodni zvodniki. Končam s prošnjo po obhajilu današnje velikonočne sv. maše:

Vlij nam v duše, Gospod, Duha svoje ljubezni: da bomo vsi, ki si nas nasitil z velikonočnim darom, po tvoji öčetovski dobroti enega srca.

Zdravstvo.

Proti kašli.

Splošnoga sredstva proti kašli nemamo, ar so vzroki kašla jako različni. Či nas pri kašli zebé, pozovimo zdravnik. Priporoča se pa za domače zdravljenje sklečiko sklezovoga teja (ajbiš) ali pa takzvanoga prsnoga teja ali sklečiko vroče limonade z mlekom. Za pomirjenje kašla nücajmo tüdi protikašlove bonbone (cuker proti kašli). Večkrat na den moremo vdihavati kropov sopot, koprov tej, ali sklezov tej. Po vdihavanji koprovoga sopota, ali sklezovoga teja, moremo ostati najmenje edno vöro notri na toplom. (Zdravje št. 2.)

Bolezen stržena na vinski trti.

Kraljevska banska uprava opozarja vinogradnike, da se je pojavila v Dravski banovini nova, doslej še nepoznana bolezen na vinski trti, ki ima svoj sedež v strženu. Odtod ime bolezen stržena. Bolezen je bila doslej razširjena v Italiji, v Franciji in v zadnjih letih tüdi v Avstriji, od koder se je verjetno zanesla k nam. V Jugoslaviji so do sedaj okuženi vinogradi v nekaterih srezih Dunavske banovine, izsledili pa so se tüdi posamezni slučaji v Dravski banovini, kar je dokazano n. pr. za Slov. Konjice. Obstojta pa upravičena bojazen, da se je bolezen razširila tüdi v Slovenjgradu, v Slov. Bistrici in Gor. Radgoni, morda pa tüdi drugod.

Bolezen povzroča posebna glivica, ki je jako nevarna, ker sa nahaja v strženu trte, tako, da je vsako zdravljenje nemogoče in se obolelo trstje po sedanjih poskusih sploh ne da zdraviti.

Možnost infekcije obstoja:

1. Ako izvira cepič ali podlaga od okuženega trstja;

2. ako pride trta v zemljišče, ki že vsebuje klice te bolezni;

3. pri rezi vinograda vsled prenosa z rezilnim orodjem, ali pri kopl vsled prenašanja bolezni z motiko.

Glavni znak te bolezni je, da ostane stržen pri trtah sicer dobro razvit, vendar pa polagoma porjavi in celo počrni. Tüdi mejica (diagrama), ki je pri zdravem trstju v enoletnih poganjkih zelena, počrni in v strženu nastanejo na tem mestu razpokline. Kasneje se razpokline širijo in stržen polagoma razpada. (Dale)

Pošta.

Šadl Mihael, Gerlinci. Prošnje poslali v tiskarno; kda dobimo odgovor, te obvestimo. — Puhan Franc, Bukovnica 1. Nišče nema pravice pačiti vašega imena. — Fujs Marija, Denša Marija i Trplan Verona, Francija. Hvala za pozdrave. Naročeno izvršili. — Ščančar Jožef, Küpsinci. Bencak Jožefi dajte en ček, ki ga dobite pri sestraj v Soboti i naj plača po njem naročnino. Če vam ne odpovej, njemi ne stavljajte Novin. Tistima šolaroma davajte M. list. — Hozjan Terezija. Gaberje 122. Brat je poslal 44 Din duga je 6 Din. Po pošti vse naše liste dobiš. Če kakšega lista ne bi dobila, nam javi, da ti pošlemo.

Licitacija

košnje travnikov se vrši dne 28. aprila 1935 ob 13 vüri v Lukačövcih ca 5 oralov, ob 15 vüri v Nemčavcih ca 4 orale na lici mesta.

Upravna občina Martjanci.

Banque S. Baruch et Cie, 11, Rue Auber 11, PARIS — 9e.

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Hollandija: št. 1458-56, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24—23